

Ik maak muziek !

Zingen, spelen en lezen met BoekStart

Instructie BoekStartwerkvorm

BoekStart

Ik maak muziek is een geluidenboekje zonder batterijen met vijf instrumenten om te ontdekken van Lizzy Doyle (uitgeverij Oogappel/ Standaard) is uitgekozen tot het BoekStart Babyboekje van het Jaar 2024.

De speluitwerkingen bij Ik maak muziek! zijn van Félice van der Sande. www.hetmuziekkwartier.nl

Wil je deze werkvorm graag gebruiken maar zie je het niet zitten om het zelf uit te voeren. Neem dan contact op met een muziek op schoot docent bij jou in de buurt.

Losse bestanden:

- Bladmuziek lied 'Ik maak muziek'
- Bladmuziek Hé hallo
- Bladmuziek Dikke duim
- Bladmuziek Oermelodie

Mp3-opnames:

- Lied 'Ik maak muziek' – Met zang, 5 coupletten
- Lied 'Ik maak muziek' – Karaoke met melodie, 5 coupletten
- Lied 'Ik maak muziek' – Karaoke zonder melodie, 5 coupletten
- Lied 'Ik maak muziek' - Karaoke met melodie, 1 couplet
- Lied 'Ik maak muziek' – Karaoke zonder melodie, 1 couplet
- [Spotifylijst](#) met de muziek
- Video's zie links in de tekst.

Je hebt nodig:

- Het boek, een klankbron, een koffer of stoel of karnishibai met een doek erover en een bluetoothbox om de muziek af te spelen.
- Spelmateriaal voor het verwerkingsspel: Rammelaars, bij voorkeur 2 per kind en 1 of 2 voor elke volwassene.

Optioneel:

- Een ukelele of gitaar (tip: je kan heel snel ukelele leren spelen)
- Twee bekkens of twee pannendecksels
- Ribbelkarton of ander materiaal met raspstructuur. Denk bijvoorbeeld aan lege garenkokers van een lockmachine. Maar misschien is er een vloerkleed of bank waar al ribbels op zitten.

>> Opening: klankbron

Doel: Met een klank ontstaat aandacht voor de start van de activiteit bij zowel klein als groot.

Kijk wat je hebt liggen aan klankmateriaal dat mooi klinkt zoals een windgong, een belletje, of speel heel zachtjes op een bekken (passend bij het boek).

Speel je (een beetje) een muziekinstrument? Speel dan enkele tonen, het hoeft geen liedje te zijn.

>> Openingslied: Hé hallo

Doel: Een herkenbare opening met een interactief element. Iedereen voelt zich welkom en gezien. Maak met elk kind even oogcontact.

Bekijk de video om het lied te leren kennen. Zing dit lied een paar keer. Klap in het 1e deel op de benen, speel in het 2e deel kiekeboe. Ken je de kinderen niet bij naam, laat de naam dan weg en zing alleen 'Waar ben je?'.

Tip: Gebruik dit lied bij elke boekstartbijeenkomst als herkenbare start.

>> Opwarmen: Samen klappen met het lied 'Ik maak muziek'

Doel: Samen tegelijk klappen zorgt voor verbondenheid en plezier.

Bovendien worden de kinderen en ouders zo geactiveerd voor het spel bij het boek. Zing mee met de karaokeversie of zing het zelf zonder de opname. Voer één soort beweging uit per keer dat je het lied zingt. Herhaal op dit moment steeds het klappen. Herhaal het lied rond de 5 à 8 keer, afhankelijk van de reacties van de kinderen. Varieer eventueel door ook op de benen te klappen. Blijf hierbij de tekst 'klappen' zingen. Zijn er wat oudere dreumesen bij? Klap dan ook op de buik of de vloer.

>> Vingers ontdekken: Dikke duim

Doel: In dit boek gaan kinderen ook fijn-motorisch geluiden maken, zoals bij de gitaar en het scratchen. In dit spel wordt deze vingerbeweging al geactiveerd, zodat het straks makkelijker gaat. Speel het spel in de variatie 'Dikke duim' en 'Likkepot' (wijsvinger). Bekijk [deze video](#) om het lied te leren kennen.

>> Introductie/kiekeboe:

Doel: Volle aandacht voor het boek en vooruitkijken wat er komen gaat, waardoor straks herkenning kan optreden.

- Bekijk de voorbeeldvideo voor de introductie van het boek.
- Je hebt nodig: een koffer óf stoel óf kamishibai met een doek erover, een bluetoothbox om de muziek af te spelen en het boek.
- Zoek de muziek op door deze titel in te voeren: '5 Pieces From Venezolano: Cantico'

>> Toelichting bij het voorlezen van het boek

Bij elke pagina gaan we voelen, zingen, klanken maken, spelen met de stem en bewegen. Heeft ieder kind een eigen boek? Dan speel je het voelspel wat langer.

>> Gitaar

1. Zing het lied met de gitaartekst.
2. Sla de snaren aan. Eerst luister je alleen samen naar de klank.
Sla de 1e snaar aan en zeg daarna : pling!
Sla de 2e snaar aan en zeg daarna : plong!
Sla de 3e snaar aan en zeg daarna : plang!
Bij grote belangstelling herhaal je dit eerst. Houd korte stiltes tussendoor, sommige kinderen gaan de geluiden meedoen.
 - » Hebben de kinderen geen eigen boekje? Dan kan je bij dit spel rondgaan.
 - » Hebben de kinderen elk een eigen boek, dan spelen ouders en kinderen dit spel met je mee.
3. Sla de snaren achter elkaar aan. Doe het nogmaals en tel mee: 1, 2, 3! Wissel het aanslaan zonder en met hardop tellen nog een paar keer af.
4. Lees de tekst voor. Sla de snaren nogmaals aan en stamp er 3x bij met je voeten. Lopende kinderen gaan hier vaak staand meedoen. Vraag de ouders/verzorgers om de baby 3x op de voeten te tikken.
5. Zing het lied nog een keer met de gitaartekst. Daarbij stappen de oudste kinderen met hun eigen voeten, baby's worden aangetikt op hun voeten.

Speel je gitaar of ukelele? Dan kan je het lied hiermee begeleiden. Alternatief voor absolute beginners op ukelele: Zing de Oermelodie, dat kan je begeleiden met alleen het C-akkoord. Gebruik de tekst 'pling plong, pling plong, zo gaat de gitaar'.

>> Vinylplaat

1. Zing het lied met de scratchtekst.
2. Rasp met je nagels over de ribbels. Luister samen naar de klank. Rasp met je vingers en zeg daarna 'scratch'. Herhaal dit meerdere keren met korte stiltes tussendoor. Varieer je stem: zeg het hoger, of lager, sneller of langzamer. Doe dat ook met de geluiden van je vinger.
 - » Hebben de kinderen geen eigen boekje? Dan kan je bij dit spel rondgaan.
 - » Hebben de kinderen elk een eigen boek, dan spelen ouders en kinderen dit spel met je mee.
3. Volg de andere vormen op de pagina met je vinger en maak daar stemgeluiden bij:
Draai je vinger om de platen heen en laat je stem in het rond glijden.
Volg de zig-zaglijnen en maak korte scratchgeluiden: 'ggg ggg ggg'.

4. Lees de tekst voor. Beweeg het boekje op en neer alsof het springt en zeg daarbij: op (hoog in je stem)/neer (laag in je stem) en herhaal dat een paar keer.
5. Zing het lied nu met de tekst: 'springen springen springen'. Lopende kinderen springen zelf (aan de hand) op en neer bij het lied, baby's worden op de arm gedragen terwijl hun ouder met ze op en neer beweegt.

>> Trommel

1. Zing het lied met de trommeltekst. Trommel daarbij met je handen op je benen.
2. Sla op de grote trommel op het linkerplaatje. Zeg daarna 'boem!' Trommel nu 2x en zeg 'boem boem'. Varieer hoeveel je trommelt op het boek en herhaal dat in woorden. Tik op de rechterpagina met je vingers elke trom een keer aan. Doe dat met je stem na, elke trom mag anders klinken (*rom/ bom / boem/ plof/ tik...* verzin maar!)
 - » Hebben de kinderen geen eigen boekje? Dan kan je bij dit spel rondgaan. Vocaliseer hoe de kinderen het boek aanraken: raken ze het 1x zacht aan, dan zeg je 1x zacht 'boem'. Raken ze het 5x hard aan... dan doe je het (voorzichtig) wat harder.
 - » Hebben de kinderen elk een eigen boek, dan spelen ouders en kinderen dit spel met je mee.
3. Net als op de vorige pagina zijn er hier ronde vormen (de trommelvellen) en zigzagvormen (de zijkant van de trommels). Speel daarom hetzelfde spel met je vinger en de geluiden.
4. Lees de tekst voor, begin dit keer links met 'rommel de bommel' en lees het als een versje ritmisch voor. Trommel daarbij met een hand op je been om het ritmisch te ondersteunen en voer de beweging van de tekst erbij uit. Herhaal dit een paar keer. Je kan het variëren door het wat harder, zachter, sneller, of langzamer te doen.
5. Zing het lied met de trommeltekst en trommel op jullie benen.

>> Cymbalen

1. Neem twee pannendecksels. Laat ze héél zacht tegen elkaar aan gaan. Kijk hoe er wordt gereageerd en of je het zachtjes herhaalt of dat het ietsjes harder mag. Doe dit zolang als er belangstelling voor is. Zeg 'ding, ding' na het tegen elkaar aanslaan.
2. Sla het boekje open en dicht waarbij het een klap maakt. Zeg weer 'ding, ding' na het tegen elkaar aanslaan. Zing het liedje met de 'dingding' tekst en klap daarbij in de handen.

3. Er zijn weer ronde vormen, maar nu iets ovaler. Pas de geluiden van je stem daarop aan als je de rondjes aanwijst. Tik tegen het plaatje van de cymbalen en zeg 'ding', doe je het vaker dan zeg je het woord ook vaker, net als bij de trommel.

- » Hebben de kinderen geen eigen boekje? Dan kan je bij dit spel rondgaan. Vocaliseer hoe de kinderen het boek aanraken: raken ze het 1x zacht aan, dan zeg je 1x zacht 'ding'. Raken ze het 5x hard aan...
- » Hebben de kinderen elk een eigen boek, dan spelen ouders en kinderen dit spel met je mee.

4. Lees de tekst voor.
5. Zing het lied met de 'ding ding' tekst. Eventueel ondersteun je het lied met de klanken van de pannendecksels. Tip: een trommelstokje op één pannendecksel geeft vaak een mooiere klank en is makkelijker te hanteren voor jezelf. Vooral als je een lapje om de bol van het stokje hebt bevestigd.

>> Sambaballen

1. Houd het boekje dicht en schud ermee. Laat het geluid links van je, rechts van je, uit allerlei richtingen komen. Open tot slot het boekje en rammel weer, maar zo dat elk kind het kan zien.
2. Schud het boekje en zeg 'ratel ratel'. Herhaal dat een paar keer en varieer hoe je schudt en hoe je het zegt.
3. Wijs de stippen aan. Verzin voor elke kleur een eigen klinker. Wijs bijvoorbeeld eerst de 4 gele stippen en zeg steeds bij het aanwijzen 'ie'. Doe bij de volgende kleur hetzelfde op een volgende klinker. Schud tussendoor het boekje en zeg daarbij 'ratel ratel'.
 - » Hebben de kinderen geen eigen boekje? Dan kan je bij dit spel rondgaan.
 - » Hebben de kinderen elk een eigen boek, dan spelen ouders en kinderen dit spel met je mee.
4. Lees de tekst voor.
5. Zing het lied op 'ratel ratel'. Deel ondertussen rammelaars uit. Zing het lied daarbij op de test 'schudden schudden schudden'.

>> Verwerking: Rammelaars schudden

Benodigheden: Rammelaars, liefst 2 stuks per kind en één voor de volwassene. Denk aan allerlei rammelaars die je kunt verzamelen, of een verzameling schudeieren. Of maak ze zelf door bakjes of flesjes te vullen met bijvoorbeeld schelpen, zand, takjes of kleine steentjes.

Schud met de rammelaars bij het lied. Na het lied is het even stil. Speel zo af en toe het hoog/laagspel met de rammelaars tussendoor. Bekijk [deze video](#) om het spel te leren kennen. De rammelaars kunnen ook tegen elkaar aan tikken.

Zing de Oermelodie met de tekst 'tik tik, tik tik, zo doen de rammelaars'. Bekijk [deze video](#) om de Oermelodie te leren kennen. Of zing weer het lied, maar nu op de tekst 'tikken tikken tikken'.

De rammelaars kunnen misschien ook 'scratches': wrijf ze tegen elkaar aan, of over de grond/ de stoel/ de bank/ Zijn er nog meer manieren waarop je met de rammelaars muziek kunt maken?

Bij jonge baby's herhaal je veel dezelfde spelmanieren. Varieer dan het liedje: eerst het lied, dan de Oermelodie. Eventueel kan je ook een schudmuziekje aanzetten, zoals: *Tico tico no fuba* of *Bongo bong*. Voor een extra leuk spel zet je de muziek een paar keer op pauze voor een spannend stopmoment. Duurt de muziek te lang? Fade de muziek dan uit.

>> Afsluiting

Zing een opruimlied en haal alle rammelaars weer op. Herhaal de klankbron van het begin en zwaai elk kind gedag.

>> Extra: Vrij uitspelen

Leg het boekje neer in het midden, samen met enkele rammelaars, trommels/doosjes/lege melkpakken/bordjes met (pol)lepels, materiaal met ribbelstructuur en enkele pannendecksels. Kinderen mogen vrijuit experimenteren met alle klanken.

Let op: ijzeren pannendecksels kunnen heel hard geluid maken. Je kan speelgoedpannetjes neerleggen met stevige plastic lepels (bijv Ikea) of houten pollepels om ermee op een pan of deksel te spelen.

Colofon

© Stichting Lezen (2025)

Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage vanuit het leesbevorderingsprogramma BoekStart (Stichting Lezen/KB, nationale bibliotheek).

Auteur: Félice van der Sande, Het Muziekkwartier
Vormgeving: Ingrid de Jong, Cubiss

Lezen
STICHTING LEZEN

